

Administrative bestemmelser

Vang kommune, Landbruk-teknisk

01.01.2022

Innholdsliste

1	Innleiing.....	1
2	Generelt	2
2.1	Formål	2
2.2	Virkeområde/heimel.....	2
2.3	Definisjonar.....	5
2.4	Plikt til å overhalde bestemmelsane.....	8
2.5	Brot og handheving.....	8
2.6	Endringar	10
2.7	Dispensasjon.....	10
3	Søknad og godkjenning av tilknytning m.m.....	11
3.1	Søknad om tilknytning til offentlig vatn- og avløpsanlegg.....	11
3.2	Søknad om endringar	12
3.3	Tinglyste erklæringar.....	12
3.4	Godkjenning av søknad om tilknytning	13
3.5	Kontroll og ettersyn av anlegg og installasjonar under utføring	13
3.6	Prøving.....	14
3.7	Krav til materiell og utføring.....	14
3.7.1	Separatsystem	14
4	Øvrige bestemmelsar.....	15

4.1	Anleggs- og vedlikeholdsutgifter	15
4.2	Funksjonskrav og tekniske krav	15
4.3	Eksisterande offentlige vatn- og avløpsanlegg.....	16
4.4	Bygging nær offentlig vatn- og avløpsanlegg.....	16
4.5	Opphøyr av tilknytning	16
4.6	Stenging av offentlige leidningar	17
4.7	Ettersyn og kontroll av eksisterande anlegg og installasjonar	17
4.8	Kontroll og innskrenking av vatnforbruk.....	18
4.9	Vasskvalitet og trykk	18
4.10	Vidaredistribusjon av vatn og avløpstenester.....	19
4.11	Ekstraordinære vassuttak/påsepp.....	19
4.12	Påseppanes beskaffenhet.....	19
4.12.1	Generelt.....	19
4.12.2	Forureiningsforskriften	20
4.12.3	Eksemplar på uønskte væsker, stoffer, gassar eller produkt.....	21
4.13	Utskillere og reinseanlegg.....	21
4.14	Ansvarsforhold	22

Forord

Standard abonnementsvilkår for vatn og avløp, ein vidareføring av Normalreglementet for sanitæranlegg, blei sist utgitt av Kommuneforlaget på vegne av KS i 2008. KS oversendte reglementet til landets kommunar og anbefalte dei å vedta og innføre bestemmelsane. Bestemmelsane er delt i to, administrative bestemmelsar og tekniske bestemmelsar. Revisjonsarbeidet har vært utført av ei eigen redaksjonskomité i 2015-2016 og har bestått av: Bjørn Grimsrud, fagsjef, Fagrådet for våtrom Ann-Janette Hansen, juridisk rådgjevar, Moss kommune Guttorm Jakobsen, advokat, Advokatfirmaet Guttorm Jakobsen AS Pål R. Johansen, redaktør, Kommuneforlaget as Are Skaar Nielsen, fagsjef, Rørentreprenørane Noreg. Eit høringsutkast blei i juni 2016 sendt ut til ei rekke kommunar, offentlige instansar og private selskap og organisasjonar. Deira innspel har vært verdifulle bidrag til denne reviderte utgåva.

© 2017 Kommuneforlaget AS, Oslo

2. utgave, 1. opplag 2017

Omslagsbilde: Fotolia Omslag: have a book

Sats: have a book

Trykk og innbinding: Interface Media as

ISBN: 978-82-446-2283-7

Materialet i denne publikasjonen er omfatta av åndsverklovens bestemmelsar. Utan særskilt avtale med Kommuneforlaget AS er einkvar eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er heimla i lov eller tillatt gjennom avtale med Kopinor, Interesseorgan for rettighetshavarar til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Kommuneforlaget AS

Postboks 1263 Vika

0111 OSLO

Telefon: 24 13 28 50

Henvendelser vedrørende utgivelsen rettes til: kundeservice@kommuneforlaget.no

www.kommuneforlaget.no

1 Innleiing

Standard abonnementsvilkår for vatn og avløp består av administrative og tekniske bestemmelsar – utgitt i kvart sitt hefte. Die administrative bestemmelsar tar for seg juridiske og forvaltningsmessige forhold, mens dei tekniske bestemmelsane fastlegger krav til teknisk utføring.

Vilkåras formål er å ivareta det gjensidige ansvarsforholdet mellom kommunen og den enkelte abonnent i forbindelse med tilknytning til offentleg vatn- og avløpsanlegg, og å sikre tryggande utføring av sanitærinstallasjonar og private vatn- og avløpsanlegg.

Standard abonnementsvilkår for vatn og avløp bør vedtakast av den enkelte kommune for at dei skal ha tilstrekkeleg gyldighet. Vilkåra er utforma slik at dei uforandra kan vedtakast av kommunen. Det er midlertidig også moglegheit for kommunen til å legge inn egne særbestemmelsar.

Bestemmelsane gis i hovudsak av kommunen som eigar av hovedanlegga og leverandør av tenestene innanfor vatn og avløp. Ein del bestemmelsar er i tillegg direkte eller indirekte heimla i lovar og forskrifter som forureingsloven, plan- og bygningsloven (pbl.) og byggeforskriftane.

Den føreliggjande teksten er ment å utdjupe og konkretisere bestemmelsane i eksisterande lovverk og gi ei kortfatta og lett tilgjengeleg samanfating av dei krav som gjeld. Det er midlertidig ikkje meininga å presentere informasjon som finnes andre stader dersom dette ikkje er nødvendig for samanhengen i desse vilkåra. Det er brukt henvisningar til aktuelt regelverk der dette er naturleg. Den foreliggende revisjonen har tatt omsyn til endra krav og bestemmelsar og nye utfordringar som kommunane står overfor, blant anna når det gjelder klimaendringar, samt endringar i rettspraksis når det gjeld pkt. 3.14 om ansvarsforhold.

Alle berørte partar, både huseigarar, profesjonelle aktørar og kommunalt tilsette, skal kunne ha nytte av å bruke abonnementsvilkåra.

2 Generelt

2.1 Formål

Formålet med disse bestemmelsane er å

- Fastsette kva for ei leveringsbestemmelsar og vilkår kommunen, som eigar av offentleg vatn- og avløpsanlegg og leverandør av tenestene, stiller for tilknytning til og bruk av offentleg vatn og avløpsanlegg. Dette omfattar også det gjensidige ansvarsforholdet mellom kommunen og den enkelte abonnent som er, eller blir, tilknytt offentleg vatn- og avløpsanlegg.
- Stille krav til aktørane slik at dei private vatn- og avløpsanlegg som tilknytt kommunalt nett, blir utført på ei trygg måte med omsyn til funksjonssikkerheit og anleggs- og utstyrs kvalitet.

2.2 Virkeområde/heimel

Abonnementsvilkåra omfattar private vatn- og avløpsanlegg tilknytt offentlige vatn- og avløpsanlegg. Dei gjelder både for eksisterande og nye abonnentar, og uavhengig av om abonnenten har skrevet under ein erklæring om å overhalde vilkåra eller ikkje.

For de som var abonnentar da kommunen vedtok bestemmelsane, gjelder de administrative bestemmelsane fullt ut, med unntak for søknadsplikten for eksisterande anlegg der det ikkje foretas vesentlige endringar, jf. pkt. 2.2 og kravet til avstandsgrense på 4 meter for eksisterande bygg, jf. pkt. 3.4.

For de som var abonnentar da kommunen vedtok bestemmelsane, gjelder de tekniske bestemmelsane knytta til oppføring av anlegg bare for følgande punkter:

- Krav til overhøgde mellom topp hovudleidning og lågaste innvendig avløpsopning, jf. pkt. 3.5 i tekniske bestemmelsar
- Krav om sikring mot forureining for å hindre tilbakesuging frå privat leidningsnett til offentlig leidningsnett, jf. pkt. 2.4 i tekniske bestemmelsar

Kommentar: Dette er sjølvsagt ikkje til hinder for at kommunen handhevar øvrige lover og regler dersom anlegg/bygning/installasjonar er oppført i strid med gjeldande bestemmelsar på oppføringstidspunktet. Eksemplar på dette kan være oppføring av bygningar og installasjonar som er i strid med gjeldande kommunale vedtekter, normer, etc., eller i strid med servituttlovens alminnelige bestemmelsar om korleis eigaren av ein eigedom med kommunen som leidningseigar/servitutthavar plikter å opptre.

For øvrig gjelder de tekniske bestemmelsanes krav i tilknytning til drift og vedlikehald av anlegga fullt ut så langt de passer.

Kommentar: Dersom for eksempel ein vatnleidning lekker, vil det utgjøre eit brudd på de tekniske bestemmelsane som kan følges opp med eit pålegg om utbetring, uavhengig av når leidningen ble lagt.

Abonnementsvilkåra for vatn og avløp gjelder, så langt de passer, også for påslepp til kommunal leidning frå offentlig veg, plass o.l.

Abonnementsvilkåra for vatn og avløp er gitt av kommunen som eigar av hovedanlegga og leverandør av vatn- og avløpstenester. Ein del vilkår er i tillegg direkte heimla i lover og forskrifter.

Kommentar: Private vatn- og avløpsanlegg utan offentlig tilknytning omfattast ikkje av abonnementsvilkåra, med mindre pålegg om tilknytning til offentlig vatn- og avløpsanlegg er gitt etter plan- og bygningslovens bestemmelsar.

Henvisningar til lover og forskrifter Vatn- og avløpsanlegg er omfatta av eit betydelig regelverk som det er viktig å ha kjennskap til og følge. Plan- og bygningsloven, med byggteknisk forskrift (TEK) og rettleiing til byggteknisk forskrift (VTEK), gir rammeføresetnadar for planlegging og utforming av sanitærinstallasjonar og vatn- og avløpsanlegg. I tillegg kommer enkelte lover med tilhøyrande forskrifter som normalt vil være av betydning for den enkelte kommunes vatn- og avløpsabonnentar. Vi gjer oppmerksom på at lover og forskrifter kan endre seg over tid:

- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningslova) med bl.a. følgende forskrifter:
 - Forskrift om byggesak (byggesaksforskrifta) av 26. mars 2010, sist endra 22. februar 2016
 - Byggteknisk forskrift (TEK) av 26. mars 2010 nr. 489 •
- Lov om vern mot forureiningar og om avfall (forureiningslova) med bl.a. følgende forskrift:
 - Forskrift om begrensning av forureining (forureiningsforskrifta)
- Lov om matproduksjon og mattrygghet (matloven) med bl.a. følgende forskrift:
 - Forskrift om vatnforsyning og drikkevatt (drikkevassforskrifta) •
- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) med bl.a. følgende forskrifter:
 - Forskrift om miljøretta helsevern
 - Forskrift for badeanlegg, bassengbad, badstue m.v.
- Lov om vassdrag og grunnvatn (vatnressurslova)
- Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg med bl.a. følgende forskrifter:
 - Forskrift om begrensning av forureining, kapittel 16 om kommunale vatn- og avløpsgebyr
 - Kommunens lokale forskrift om vatn- og avløpsgebyr

2.3 Definisjonar

Avløpsanlegg

Med avløpsanlegg menes leidningar og øvrige anlegg både for sanitært avløpsvatn (spillvatn), industrielt avløpsvatn og overvatn. Kommentar: Avløpsanlegg omfattar ikkje drensleidningar.

Offentlig vatn- og avløpsanlegg

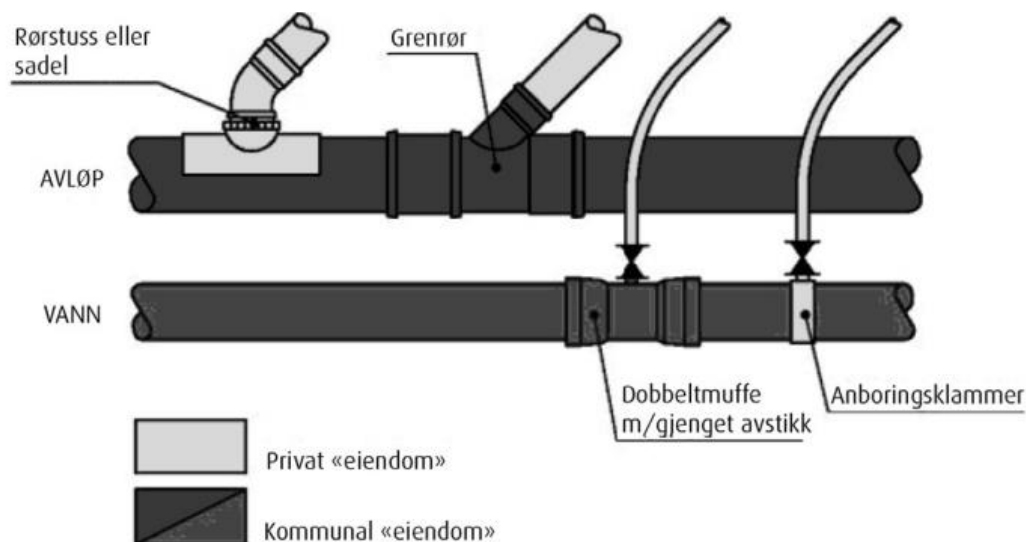
Hovedanlegga for vatn og/eller avløp som kommunen eller anna offentligrettslig organ har bygd eller overtatt ansvaret for. Kommentar: Stikkleidning for vatn og avløp frå offentlig bygg regnes i disse Vilkåra som privat vatn- og avløpsanlegg. Det fremgår av brev frå Klima- og Miljøverndepartementet 28. mars 2014 til Sivilombudsmannen at ved tolkinga av kva som er å anse som eit vatn- og avløpsanlegg som omfattast av § 1 andre ledd i lov om kommunale vass- og avløpsanlegg og kva som er å anse som private stikkleidningar, vil anleggets dimensjon og formål være relevant. Det er vidare eit sentralt moment om anlegget er nødvendig for å levere vatn- og avløpstenester i kommunen, og i kva grad kommunen sjølv har vedtatt at anlegget skal være ei hovudleidning, samt om leidningen er finansiert av vatn- og avløpsgebyr etter loven. Disse momentane vil på same måte kunne være relevante ved tolkinga av kva som er å anse som offentlige vatn- og avløpsanlegg etter standard abonnementsvilkår for vatn- og avløp.

Privat vatn- og avløpsanlegg

Private leidningar (stikkleidningar) og utstyr utanfor husets yttervegg som er tilknytta offentlig vatn- og/eller avløpsanlegg.

Som privat anlegg regnes vidare eitkvart anlegg som kommunen eller anna offentligrettslig organ sjølv ikkje har bygd, ikkje har overtatt ansvaret for etter plan- og bygningslovens regler eller ikkje på annan måte har påtatt seg ansvaret for gjennom skriftlig erklæring eller ved sin handlemåte/åtfærd.

Dersom ikkje anna er angitt eller avtalt, er grensa mellom det private og det offentlige vatn- og avløpsanlegget i tilkoplingspunktet på offentlig leidning. Anboringsklammeret på vassleidningen er å anse som privat (sjå figur nedanfor):

Sanitærinstallasjonar

Rør, installasjonar og utstyr innanfor husets yttervegg som er tilknytt vatn- og/eller avløpsanlegg.

Abonnentseigar av eigeedom med vatn- og/eller avløpsinstallasjonar som enten er tilknytt offentlig vatn- og avløpsanlegg, eller som har fått pålegg om tilknytting etter plan- og bygningslovens regler. Kommunen kan etter søknad godta at andre enn eigaren står som abonnent, der særlege forhold tilseier det. Kommentar: Sistnemnte tilføring tar sikte på tilfelle der eigedommen er festet bort i lengre tid, eller kor eit større bygg er leid ut i lengre tid til ein leigetakar, og det av denne grunn vil være mest praktisk å forholde seg til den som bruker bygget og/ eller eigedommen direkte. Sjølv om leigetakar akseptertast som abonnent, kan kommunen i alle tilfelle holde eigaren ansvarlig dersom leigetakar mislighelder sine forpliktingar etter avtalen.

Ansvarlig føretak

Ansvarlig føretak er i disse Vilkår føretak som er godkjent i henhold til plan- og bygningsloven og byggesaksforskrifta, dvs. som er sentralt godkjent eller har erklært ansvarsrett. Føretaket skal i tillegg dokumentere at det utførande personellet har følgande minimumskvalifikasjonar for det relevante arbeidsområdet:

Sanitærinstallasjonar

- Sveinebrev som røyrleggar Privat vatn- og avløpsanlegg
- Sveinebrev som røyrleggar, samt S-ADK1- eller ADK1- eller
- Fagbrev innan veg- og anleggsgfaget eller anleggsmaskinførarfaget, samt ADK1-sertifikat

2.4 Plikt til å overhalde bestemmelsane

Abonnementen er ansvarlig for at hans private vatn- og avløpsanlegg til einkvar tid er i forskriftsmessig stand, og at de til einkvar tid gjeldande bestemmelsar om bruken av anlegget blir følgt, jf. pkt. 1.2, 1.5, 2.5 og 3.7 i disse bestemmelsane. Abonnementen er også ansvarlig for at hans husstand, leigebuarar og andre som nyttar hans anlegg, overhelder abonnementsvilkåra.

Ansvarlig føretak er ansvarlig for at de private vatn- og avløpsanlegga blir planlagt og utført i samsvar med gjeldande lov og regelverk. Alle arbeider på private vatn- og avløpsanlegg og sanitærinstallasjonar skal utføres av ansvarlig føretak i henhold til pkt. 1.3, med mindre kommunen, som eigar av hovedanlegga, i det enkelte tilfelle har godkjent ein anna utførande.

Firma som engasjerast til å spyle private stikkleidningar, trenger ikkje forhandsgodkjenningar til dette eller tilfredsstillende krava i pkt. 3.2. Kommunen kan krev opplysningar frå slike firma om kvar og når spyling har funnet sted og sannsynlig årsak til spylinga. Spyling eller anna arbeid på kommunens hovudleidningsnett kan ikkje finne sted utan skriftlig løyve frå kommunen.

2.5 Brot og handheving

Abonnementsvilkåra for vatn og avløp skal handhevast av kommunen eller den kommunestyret delegerer myndighet til, med mindre noko anna framgår av disse bestemmelsane.

Kommunen kan krev at anlegg blir reparert, utbedra, omlagt eller fjernet dersom de er i strid med de administrative eller tekniske bestemmelsane i disse abonnementsvilkåra eller med plan- og bygningsloven med tilhøyrande tekniske forskrift (TEK). Dette gjelder uavhengig av den myndighet som kommunen er tillagt etter forureiningslova og plan- og bygningsloven når det gjelder krav om reparasjon av anlegg.

Kommunen kan etter frittgåande varsel få arbeidet utført for abonnentens rekning dersom eit slikt pålegg ikkje etterkommes. Arbeid som ikkje kan utsettast, kan kommunen få utført utan forutgåande varsel.

Kommentar: Handheving av disse abonnementsvilkåra regulerast av privatrettslige regler og anses ikkje i utgangspunktet som utøving av offentlig myndighet. I den grad eit vilkår er stilt med heimel i kommunens private eigarrådighet over eget vatn- og avløpsanlegg, førelegger det derfor ikkje formell klageadgang til nokon overordna instans. Dette gjelder dersom kommunen har funnet det sikrast å bruke eigarrådigheten som heimelsgrunnlag, sjølv om det også skulle være ein mulig alternativ heimel for pålegget i lovverket. Eit eksempel på dette kan være ved krav om utbetring av utette vatnleidningar, kvar det kan være uklart i kva grad man også kan heimle vedtaket i plan- og bygningsloven § 31-3. Dersom kommunen derimot bruker gjeldande lovverk som heimel for pålegg, gjelder forvaltningslovens bestemmelsar.

Dersom det ikkje kommer til ein minnelig ordning med den aktuelle abonnenten, skjer handheving ved at det reises søksmål for de ordinære domstolar med krav om dom for at abonnenten plikter å etterkomme eit gitt pålegg eller må unnlate å foreta ein nærmare bestemt handling. Kommunen kan ev. krev å få dekket utgifter for slikt arbeid i medhald av pkt. 1.5 andre og tredje ledd. På same måte kan abonnenten reise sivilt søksmål for domstolane dersom han ikkje godtar abonnementsvilkåra.

I den grad bestemmelsane i abonnementsvilkåra også har heimel i sentrale lover eller forskrifter og handhevast i tråd med disse, jf. pkt. 1.2, kan sanksjonsbestemmelsane i dette lovverket nyttas.

Kommunen kan også ved vesentleg mislighald av abonnementsvilkåra stenge eigedommens vatntilførsel og holde den stengt til forholdet er retta. Det fortsettast at kommunen utviser skjønn i slike saker, spesielt når det gjelder vatntilførsel til bustadar. Ein eventuell stenging må ikkje true liv og helse eller kunne medføre brannfare.

Kommunen kan nekte eit ansvarlig føretak som ikkje overhelder de til einkvar tid gjeldande abonnementsvilkåra (administrative og tekniske bestemmelsar), å utføre arbeid på slike anlegg dersom forholda ikkje blir brakt i orden innan rimelig tid. Det

same gjelder dersom krav til utføringa etter plan- og bygningsloven med tilhøyrande forskrifter ikkje blir overhaldt.

2.6 Endringar

Kommunestyret kan vedta endringar i de administrative bestemmelsane.

Kommunestyret, eller den kommunestyret delegerer myndighet til, kan vedta endringar i de tekniske bestemmelsane.

2.7 Dispensasjon

Når særlige grunner taler for det, kan kommunestyret eller det organ som kommunestyret har delegert myndighet til, gi dispensasjon frå disse abonnementsvilkåra. Oppheving av tidlegare bestemmelsar Abonnementsvilkåra for vatn og avløp trer i kraft frå den dato kommunestyret bestemmer. Frå same tidspunkt opphevast tidlegare vedtekne sanitærreglement eller tilsvarande bestemmelsar om private vatn- og avløpsanlegg tilknytt kommunalt nett.

3 Søknad og godkjenning av tilknytning m.m.

3.1 Søknad om tilknytning til offentlig vatn- og avløpsanlegg

I tillegg til nødvendige søknader i henhold til plan- og bygningsloven skal kommunen, som eigar av vatn- og avløpsanlegga, ha søknad om tilknytning til offentlige vatn- og avløpsanlegg.

Søknadsskjema fås hos kommunen.

Søknad om tilknytning skal underskrivast av abonnenten og ansvarlig føretak. Søknaden må innehalde tilstrekkelig dokumentasjon til at kommunen kan ta stilling til den, som erklæringar og situasjonsplan med inntekna stikkleidningar, angitt tilkoblingspunkt og høgdeangivingar. Søknaden skal være godkjent før arbeidet settes i gang, med mindre kommunen tillater noko anna.

Kommunen kan også krev at andre enn abonnenten, herunder leigetakar, festarar etc., skriv under på ein slik søknad.

Overdrags eit arbeid under utføringa til eit anna ansvarlig føretak, skal det sendes ny søknad. Er eit arbeid ikkje påbegynt innan tre år etter at løyve er gitt, bortfaller godkjenninga. Ansvarlig føretak skal sørge for at det førelegger situasjonsplan som viser privat vatn- og avløpsanlegg (slik det er bygd) så snart anlegget er ferdig.

Situasjonsplanen med tilhøyrande innmåling av anlegget sendes til kommunen. Dersom mottatt dokumentasjon er tilfredsstillande, gis ferdigmelding av kommunen.

Ferdigmelding gitt av vatn- og avløpsmyndigheten vedleggas søknad om ferdigattest.

Tiltak som oppføring, endring eller reparasjon av vatn- og avløpsanlegg er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven. Mindre tiltak som ikkje fører til fare eller urimelig ulempe for omgivnader eller allmenne interesser, f.eks. lokal drenering og reparasjonar ved rør- og leidningsbrudd, kan unntakast frå søknadsplikten. Uavhengig av om eit tiltak er søknadspliktig, skal bestemmelsar i plan- og bygningsloven og teknisk forskrift ivaretaast av tiltakshavaren. Når det gjelder søknad om utslipp av oljeholdig avløpsvatn, henvises det til forureiningsforskriften kap. 15, jf. pkt. 3.12.2. Kommunen kan også krev søknad om påslepp av feitthaldig avløpsvatn.

3.2 Søknad om endringar

Seinare reparasjonar og utbetringar av sanitærinstallasjonar og private vatn- og avløpsanlegg som medfører vesentlige endringar i vatnforbruk eller utslippsmengder, krev løyve frå kommunen.

Det blir alltid krev løyve ved installasjon av sprinklaranlegg mot brann, snøkanonar og lignande. Det same gjelder ved omlegging, rehabilitering eller opphøyr/stenging av private vatn- og avløpsanlegg.

Søknad om endringar skal underskrivast av abonnenten og eit ansvarlig føretak som skal utføre arbeidet. Kommunen kan også krev at andre enn abonnenten, herunder leigetakar, festarar etc., skriv under på ei slik søknad.

For øvrig gjelder de same krav til søknaden som under pkt. 2.1, og det nyttas same søknadsskjema.

3.3 Tinglyste erklæringar

Ved søknad om tilknytning kan det krevjast vedlagt tinglyst erklæring for følgande forhold:

- At det er innhenta løyve til å legge, drifte/vedlikehalde og skifte ut privat vatn- og avløpsanlegg på andres eigeendom
- At fleire eigare er solidarisk ansvarlig for at gjeldande vilkår vedrørande felles privat vatn- og avløpsanlegg blir følgt.
- At seinare utvida bruk av etablert felles privat vatn- og avløpsanlegg blir godkjent av samtlege brukarar/eigarar

Også elles kan det krevjast framlagt tinglyste erklæringar når det er nødvendig for å sikre rettigheitar.

De tinglyste erklæringane skal i nødvendig utstrekning være påført at de ikkje kan avlysast utan kommunens samtykke.

3.4 Godkjenning av søknad om tilknytning

De Vilkåra som skal gjelde for godkjenning av søknad om tilknytning, herunder nærmare krav til det private vatn- og avløpsanlegget, fastsettast av kommunen i kvart enkelt tilfelle, herunder også eventuell påsleppsavtale i henhold til forureiningsforskriften.

Kommunen kan gi pålegg om tiltak som vil gi bedre infiltrasjon av overvatn i grunnen, dersom dette kan gjennomførast utan urimelige kostnader. Det kan i den forbindelse gis pålegg om etablering og drift av overvatnsanlegg eller tilknytning til eit allereie etablert overvatnsanlegg.

Kommunen kan sette krav både overfor nye og eksisterande abonnentar om maksimal mengde som kan føres til offentlig eller privat avløpsanlegg, og til forureining av særlig forureina avløpsvatn.

Godkjent søknad inneberer at eit arbeid må utføres i henhold til gjeldande abonnementsvilkår, lover og forskrifter, med mindre skriftlig dispensasjon er gitt.

Godkjent søknad om tilknytning skal sendes ansvarlig føretak og abonnenten.

3.5 Kontroll og ettersyn av anlegg og installasjonar under utføring

Kommunen har når som helst, og utan frittgåande varsel, rett til å kontrollere/besiktige sanitærinstallasjonar og private vatn- og avløpsanlegg under utføring i den grad disse kan ha betydning for drift og vedlikehald av offentlige vatn- og avløpsanlegg eller for gebyrberekninga. Vedkommande kontrollør skal utan oppfordring legitimere seg. ‘

Kommunen overtar med sin kontroll ikkje noko ansvar overfor abonnenten, utførande ansvarlig føretak eller tredjemann.

Kommunen kan gi pålegg om reparasjon, utbetring og ev. omlegging av private vatn- og avløpsanlegg under utføring dersom de ikkje er i samsvar med abonnementsvilkåras administrative og tekniske bestemmelsar.

Dersom det f.eks. er mistanke om lekkasje på ein privat stikkleidning, vil dette kunne ha betydning for gebyrberekninga, og kommunen vil derfor ha heimel til å kontrollere nemnte stikkleidning for å undersøke om dette er tilfelle eller ikkje.

3.6 Prøving

I forbindelse med kontroll etter pkt. 2.5 kan kommunen forlange dokumentasjon av trykk og tetthets- og funksjonsprøving av sanitærinstallasjonar og private vatn- og avløpsanlegg.

3.7 Krav til materiell og utføring

Det vises til abonnementsvilkåras tekniske bestemmelsar når det gjelder krav til kor materiell og utføring. Det vises også til plan- og bygningsloven med tilhøyrande teknisk forskrift.

Det skal utarbeidast drifts- og vedlikehaldsinstruks for installasjonar og materiell, og denne skal oppbevarast av abonnenten.

3.7.1 Separatsystem

Kommunen kan krev at stikkledningane leggst som separatsystem i områder kommunens ledningar er lagt som kombinertsystem der det førelegger eit saklig behov for dette.

4 Øvrige bestemmelser

4.1 Anleggs- og vedlikeholdsutgifter

Alle omkostninger i forbindelse med etablering, drift og vedlikehold av private vatn- og avløpsanlegg bæres av abonnenten. Kummer, stengeventiler mv. som med kommunens løyve monterast på offentlig vatn- og avløpsanlegg som del av det private anlegget, bekostes i sin heilheit av vedkommande abonnent. Utstyr og vedlikeholdsansvar kan etter søknad overtas av kommunen.

4.2 Funksjonskrav og tekniske krav

Abbonnten er ansvarlig for at funksjonskrava og de tekniske krava i tekniske bestemmelser, og i plan- og bygningsloven med tilhøyrande teknisk forskrift, overhaldast i heile anleggets levetid. Dette gjelder også krav om at det private vatn- og avløpsanlegget til einkvar tid skal være tett, at de til einkvar tid gjeldande krav til overhøgde mellom innvendig topp hovudleidning i forgreningspunktet og lågaste avløpsopning i bygning (for eksempel sluk i kjeller) blir oppfylt. Dersom avløpsvatnet pumpes, gjelder tilsvarande høgdekrav målt til det høgaste punktet (gravitasjonspunktet) på pumpeleidninga.

I den grad ein bygning på eit tidlegare tidspunkt er anlagt med lågare overhøgde enn dagens krav, skal det iverksettes tiltak for å kompensere for dette, f.eks. ved å installere tilbakeslagsventil eller pumpestasjon etter dispensasjon frå kommunen for å motverke tilbakeslag. Abonnenten har plikt til å vedlikehalde slike installasjonar regelmessig.

Kommunen kan, dersom det førelegger eit saklig behov for det, krev at eksisterande abonnentar for egen kostnad skal koble takvatnet frå offentlig avløpsanlegg, etablere fordrøyningstiltak på eigedommen eller etablere nytt privat avløpsanlegg for å handtere overvatn til kommunalt leidningsnett, dersom dette ikkje vil medføre uforholdsmessige kostnader for abonnenten.

4.3 Eksisterande offentlige vatn- og avløpsanlegg

Abonnementen godtar ved tilknytning til kommunens nett at eventuelle eksisterande lovlig anlagde offentlige vatn- og avløpsanlegg på abonnentens grunn har rett til å bli liggande uavhengig av om denne retten er tinglyst eller ikkje, og uavhengig av om abonnenten kjenner til leidningen på overtakingstidspunktet for eigedommen. Abonnementen har bevisbyrden for at anlegget eventuelt er ulovlig anlagt.

4.4 Bygging nær offentlig vatn- og avløpsanlegg

Offentlige vatn- og avløpsanlegg skal ikkje overbyggast. Ny bebygging, inklusive garasjar og støttemurer, skal ikkje plasserast slik at den er til ulempe for drift og vedlikehald av offentlige vatn- og avløpsanlegg. Det same gjelder øvrige søknadspliktige tiltak og øvrige tiltak som kan vanskeleggjere drift og vedlikehald eller utskifting av slike leidningar. Slik bebygging og slike tiltak skal ha ein avstand til offentlig vatn- og/eller avløpsanlegg på minst 4 meter beregnet frå ytterkant leidning/anlegg.

Det kan gis dispensasjon frå denne bestemminga etter søknad dersom utbyggaren sikrar drift og vedlikehald av offentlige leidningar med anlegg av varerør, kulvert eller tilsvarande, eller dersom tiltakshaver/abonment forestår omlegging av hovudleidningane etter servituttlovens regler.

Eigar av offentlige vatn- og avløpsanlegg skal sjå til at ovannemnte krav blir ivaretatt i forbindelse med, og så langt som mulig parallelt med, den ordinære byggesaksbehandlinga av tiltaket etter plan- og bygningsloven.

Handheving av denne bestemminga skjer i tråd med pkt. 1.5 i disse bestemmelsane.

4.5 Opphøyr av tilknytning

Når privat vatn- og/eller avløpsanlegg skal settast ut av drift, skal abonnenten sørge for at leidningen stenges av ved tilknytninga på hovudleidning eller der kommunen anviser. Kommunen kan i den forbindelse også krev at private installasjonar på hovudleidningen blir fjernet.

Kommunen kan foreta oppgraving og stenging for eigarens rekning dersom dette ikkje blir utført av eigaren av privat vatn- og avløpsanlegg.

4.6 Stenging av offentlige leidningar

Alle planlagde stopp i vassforsyninga eller avløpshåndteringa som skyldas arbeider på kommunale leidningar, gjørast kjent i rimelig tid på forhand for de berørte abonnentane.

Ved augeblikkeleg stenging av vassforsyninga på grunn av akutt arbeid på kommunens vassleidningar, varslar kommunen de berørte parter så snart som mulig om når vassforsyninga vil være gjenoppretta.

Stenging av offentlig vatnledning på grunn av tilknytning, opphøyr eller omlegging av privat stikkeledning, kan bare utføres av kommunen etter bestilling frå ansvarlig utførande. Tidspunkt for stenging av kommunale vassleidningar avtales med kommunen. Ansvarlig utførande plikter å varsle abonnentar som berøres av stenginga.

4.7 Ettersyn og kontroll av eksisterande anlegg og installasjonar

Kommunen har når som helst, og utan frittgåande varsel, rett til å kontrollere sanitærinstallasjonar og private vatn og avløpsanlegg, i den grad disse kan ha betydning for drift og vedlikehald av offentlige vatn- og avløpsanlegg eller for gebyrberekninga. Dette gjelder også kontroll av vassforbruket hos abonnentar som har vassmålere. Vedkommande kontrollør skal utan oppfordring legitimere seg.

Det er kun kommunens egne mannskaper, ansvarlig utførande eller andre med løyve frå kommunen som kan synfare og kontrollere offentlige vatn- og avløpsanlegg.

Kommunen kan gi pålegg om reparasjon, utbetring og omlegging av sanitærinstallasjonar og private vatn- og avløpsanlegg som ikkje er i samsvar med abonnementsvilkåras administrative og tekniske bestemmelsar, eller foreta andre kompensierende tiltak. Dette gjelder i den grad forholdet kan ha betydning for drift og vedlikehald av offentlige vatn- og avløpsanlegg eller for kommunens gebyrberekning.

4.8 Kontroll og innskrenking av vatnforbruk

Abonnementen forpliktar seg til ikkje å sløse med vatn.

Under vassmangel eller når andre forhold krev det, kan kommunen innføre restriksjonar på vatnforbruk til spesielle formål, for eksempel hagevatning. Kommunen kan i slike situasjonar også innføre andre restriksjonar. Eventuelle restriksjonar som kommunen finner det nødvendig å gjennomføre under vassmangel eller når andre forhold krev det, gir ikkje rett til å krev erstatning eller prisavslag.

4.9 Vasskvalitet og trykk

For vasskvalitet gjelder drikkevassforskriftas bestemmelsar i § 12 (jf. § 5) som minimumskrav. Kommunen kan, med Mattilsynets godkjenning, avvike frå drikkevassforskriftas krav til vasskvalitet for ein avgrensa periode, dersom krava ikkje kan oppfyllest før utbygging av nytt vassbehandlingsanlegg e.l. er gjennomført. Kommunen skal informere abonnentane om slike avvik frå drikkevassforskriftas krav til vasskvalitet.

Næringsabonmentar med særskilt behov kan inngå avtale med kommunen om kva kvalitetsavvik de vil ha varsel om.

Vasstrykket skal være minst 2 bar ved tilknytingspunktet på den kommunale vassleidningen. Dersom vasstrykket inne i bygningen ikkje er tilfredsstillande, og dette ikkje skyldas manglande trykk på kommunens leidning, må abonnentane bekoste og installere trykkforsterkningsanlegg. Kommunen kan krev installering av reduksjonsventil på vassinnlegget dersom vasstrykket inne i bygningen overstig 6 bar, jf. tekn. best. pkt. 2.1.3.

Kommunen plikter å varsle abonnentane ved vesentlige endringar i vasstrykk eller vasskvalitet

4.10 Vidaredistribusjon av vatn og avløpstenester

Utan kommunens samtykke må det ikkje tas, avverje eller selgast vatn frå ein eigedom som er tilknytta offentlig vatnanlegg, på ein slik måte at uttaket i mengde overstig eit normalt hushaldningsabonnement eller det vassforbruk som den aktuelle type verksemd vanlegvis har.

Det same gjelder for tilførte avløpsmengder frå den enkelte abonnent til offentlig avløpsanlegg.

4.11 Ekstraordinære vassuttak/påslepp

Ved unormalt store eller støytvise vassuttak eller unormalt store eller støytvise påslepp av avløpsvatn, f.eks. ved bruk til klimakjøling, sprinklaranlegg, jordvatning eller ved tømning av bassenger og oppfylling av tankar som overstig det som er godkjent etter pkt. 2.1, 2.2 og 2.4, må det innhentast særskilt løyve frå kommunen.

Kommunen kan som vilkår for slik løyve f.eks. stille krav om installering av vassmålar, eller stille krav til særskilte tidspunkter som tiltaket må gjennomførast på, mv.

4.12 Påsleppanes beskaffenhet

4.12.1 Generelt

Til offentlig avløpsanlegg må det ikkje føres væsker, stoffer, gassar eller produkt som kan være brann- eller eksplosjonsfarlige, miljø- eller helsefarlige eller skadelige for offentlig avløpsanlegg. Dette inneberer at abonnentar som er tilknytta offentlig avløpsanlegg, må vise aktsemd ved bruk av sine sanitærinstallasjonar for å unngå at slike væsker, stoffer, gassar eller produkt føres ut med avløpsvatnet via vaskar, sluk eller toalett. Eksempelvis skal farlig avfall leverast til godkjent mottak, legemiddelrester skal leverast til apotek og hygieneproduktar skal avhendast gjennom avfallsinnsamlingen.

Kommunen må straks varslas dersom farlige eller skadelige væsker, stoffer, gassar eller produkt ved uhell blir ført til offentlig avløpsanlegg.

Kommunen kan stille krav til påslepp av overvatn til offentlig avløpsanlegg, bl.a. innhald, mengde, sandfang, fordrøyningsbasseng m.m.

4.12.2 Forureiningsforskriften

Forskrift om avgrensning av forureining (forureiningsforskriften) har ein rekke bestemmelsar som regulerer påslepp av avløpsvatn frå verksemder og hushaldningar til offentlig avløpsanlegg. De viktigaste i denne samanhengen er:

- Utslipp av oljeholdig avløpsvatn, herunder påslepp til offentlig avløpsanlegg, er regulert i forureiningsforskriften kap. 15. Det skal bl.a. sendes søknad til kommunen ved etablering av nye utslipp eller vesentlig økning av eksisterande utslipp av oljeholdig avløpsvatn.
- Påslepp av oppmålt matavfall til offentlig avløpsanlegg frå verksemder og hushaldningar er regulert i forureiningsforskriften kap. 15A. Slike påslepp er forbudt med mindre kommunen i forskrift gjer unntak frå forbodet.
- Ingen kan sette i verk eller øke utslipp av fotokjemikalieholdig eller amalgamholdig avløpsvatn utan at utslippet, herunder påslepp til offentlig avløpsanlegg, etablerast og drives i samsvar med krava i forureiningsforskriften §§ 15A-5 til 15A-7.
- Kommunen kan i enkeltvedtak eller i forskrift fastsette krav til verksemders påslepp av avløpsvatn til offentlig avløpsanlegg, jf. forureiningsforskriften § 15A-4. Krava kan fastsettast ut frå omsynet til det offentlige avløpsanleggets utslippskrav, for å unngå skade på offentlig avløpsanlegg, for å sikre at drifta av avløpsanlegget og slambehandlinga ikkje vanskeleggjeres, for å sikre kvaliteten på avløpsslammet eller for å sikre helsa til personell som arbeider med offentlig avløpsanlegg. Krava vil komme i tillegg til eventuelle krav som statlig forureiningsmyndighet har stilt i verksemdens utslippsløyve.

4.12.3 Eksemplar på uønskete væsker, stoffer, gassar eller produkt

Vi nemner her nokon eksemplar på kva som er å anse som væsker, stoffer, gassar eller produkt som kan være brann- eller eksplosjonsfarlige, miljø- eller helsefarlige eller skadelige for offentlig avløpsanlegg, jf. pkt. 3.12.1.

Det gjelder blant anna bensin, renevæsker, løysemiddel, maling, lakk, sprøytemiddel, legemiddel, tjære, fett, olje, voks, sement, kalk, mørtel, sot, asfalt, karbid, presskaker, cyanidforbindingar, sulfat, sulfid, kadmium, kvikksølv, amalgam, bly, kopar, nikkel, sink, krom, ammonium og magnesiumsulfat. Andre eksemplar er vaskefiller og hygieneproduktar som bind, bleigar, tampongar og Q-tips.

Denne opplistinga er ikkje uttømmende.

4.13 Utskillere og reinseanlegg

Ettersyn, tømning og vedlikehald av private olje- og feittutskillarar, slamavskillarar/septiktankar og andre rensaneanordningar tilknytta offentlig avløpsanlegg må utføres i henhold til gjeldande forskrifter, utslippsløyver og eventuelle øvrige vilkår som er satt.

Dersom slike anlegg ikkje drives tilfredsstillande, kan kommunen gi pålegg om utbetring eller stenging, eller overta drifta midlertidig for abonnentens og/eller leigetakarens rekning. Eigarsvaret for de aktuelle anlegg tillegger fremdeles abonnenten/leigetakaren.

Eigaren er pliktig til å sette utskillarar og reinseanlegg ut av drift og føre avløpet direkte til offentlig avløpsanlegg når kommunen krev det, jf. forureiningslova § 26.

4.14 Ansvarsforhold

Kommunen har ansvaret for bygging, forvaltning, drift og vedlikehald av kommunale leidningar for vatn og avløp.

Abonnementen har tilsvarande ansvar for bygningens sanitærinstallasjonar og private vatn- og avløpsanlegg.

Kommunen som anleggseigar er ansvarlig, utan omsyn til skyld, for skade som avløpsleidning eller vatnleidning valdar. For skade frå avløpsanlegg som skyldas at kapasiteten ikkje strekker til, er anleggseigaren kun ansvarlig dersom han har utvist aktløyse og/eller forsett.

Endringane i reguleringa av bestemmelsane om ansvarsforhold inneberer først og fremst at kommunen ikkje kan fråskrive seg sitt objektive ansvar for manglande vedlikehald av ein offentlig avløpsleidning. Det følger av Høyesteretts dom i Stavanger-saken avsagt 19. mars 2007, at ein kommune kan fråskrive seg det objektive ansvaret for manglande kapasitet etter forureiningslova § 24 a dersom det regner meir enn kommunens avløpsleidning er dimensjonert for, og dimensjoneringa på det aktuelle tidspunktet var forsvarlig etter dagjeldande regler for dimensjonering av avløpsanlegg.

Seinare rettspraksis har ikkje endra på dette, og dommen anses derfor fortsatt å gi uttrykk for gjeldande rett på området. Det vises her til at Alta-saken (Rt. 2011 s. 1304) gjaldt ansvarsfråskriving for manglande vedlikehald, og Molde-saken (Rt. 2014 s. 656) gjaldt spørsmålet om det førelegger eit objektivt ansvar for andre skadeårsaker enn manglande vedlikehald eller manglande kapasitet. I det aktuelle tilfellet, der tilbakeslagsskaden var forårsaka av tilstopping av røret ved at ein større stein hadde kome inn i dette, ble det konstatert at det er eit reint ulovfesta objektivt ansvar også for denne type skader, og at åtgangen til å fråskrive seg ansvaret måtte være den same enten ansvaret var lovfestet (som i forureiningslova § 24 a) eller ulovfesta, dvs. skapt av domstolane.

Kommunen er utan ansvar dersom private vatn- og avløpsanlegg eller sanitærinstallasjonar, på grunn av arbeider på det offentlige hovudnettet, forureinast eller tilstoppast av rust, slam eller andre stoffer, eller får frostskafer. Det same gjelder ved svikt i vatntilførsel eller manglande vatn til brannsløkking/sprinkling og for skader som skyldast forhold som beskriven i pkt. 3.8 og 3.9, så langt forholdet ikkje rammes av forbrukerkjøpslovens bestemmelsar, og kommunen har opptredd aktsamt.

Det visast til teknisk forskrift, forskrift om brannførebyggande tiltak og tilsyn § 5-4 og NKF og Norsk Vatns VA/Miljøblad nr. 82.

Kommunen er ikkje ansvarlig dersom det oppstår skade på eigedom og det private vatn- og avløpsanlegget eller sanitærinstallasjonen ikkje er i samsvar med leveringsvilkåras tekniske og administrative bestemmelsar.

Kommunen er ikkje ansvarlig for skader etter oversvømming i kjellar/lagerlokalar, andre næringslokalar eller boligareal som skyldas leidningsbrudd, kloakkstopp eller kapasitetsproblema når skadetilfella omfattar:

- Bygningsmessig innretning, innbo og løssøre i rom som brukas til varig opphald (boligformål) og/eller næringsverksemd, og som manglar nødvendig godkjenning av bygningsmyndighetene til slik bruk.
- Gjenstandar som pga. sin verdi eller andre forhold er uvanlig eller uaktsemd å oppbevare på slike stader
- Varer som er lagra under lagringshøgde 100 mm over golv.
- Skader som kan knyttast til manglande vedlikehald og tilsyn av tilbakeslagsanordning.
- Kommunen er ikkje ansvarlig for skader etter oversvømming i fritidseigedom kor stoppekran ikkje var satt i av-posisjon når fritidseigedomen ikkje var i bruk.

Abonnten er ansvarlig for skade eller ulempe han ved forsett eller uaktsemd påfører offentlig vatn- og avløpsanlegg. Abonnten svarer også for skade eller ulempe som personer som brukar hans sanitærinstallasjonar, påfører offentlig vatn- og avløpsanlegg. Har fleire eigedommar felles leidningar, er alle eigare solidarisk

ansvarlig for dei plikter disse bestemmelsane pålegg abonnenten. Det vises for øvrig til pkt. 1.2 og pkt. 2.3 i disse bestemmelsane.